

РЕШЕНИЕ

№ 403

гр. Кърджали, 21.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Грета Денчева

при участието на секретаря Марияна Суркова
като разгледа докладваното от Грета Денчева Гражданско дело №
20225140100875 по описа за 2022 година

Предявени са обективно съединени иски с правно основание чл. 181, ал. 1, предл. 2 от ЗМВР и чл. 86 от ЗЗД спрямо ответника ОД на МВР-Кърджали, за плащане на левовата равностойност на храната, която ответникът в качеството си на работодател е следвало да осигурява ежемесечно на ищцата в качеството ѝ на служител на МВР за периода от 18.07.19г. до 18.07.22г., в общ размер на 4 320 лева и за сумата в размер на 665,07 лв.- лихва за забава върху неизплатената главница, считано от 27- мо число на месеца, за който се дължи легова равностойност на полагащата ѝ се храна, до датата на депозиране на исковата молба.

Ищцата твърди, че от 04.03.1997г. е държавен служител в ОД на МВР-Кърджали и към настоящият момент продължава да е в служебни правоотношения с МВР. Твърди, че със Заповед № 8121К-651/01.02.2017г. на Министъра на вътрешните работи е преназначена за държавен служител на длъжност „началник на сектор “Български документи за самоличност“ при ОД на МВР- Кърджали, съгл. чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, считано от 01.02.2017г., като до настоящия момент продължава да заема същата длъжност. Твърди, че като държавен служител в системата на МВР, ищецът и ответникът се намират в служебно правоотношение, като приложимия при тях закон е ЗМВР, който е специален по отношение на ЗДСл. Твърди, че до 31.01.17г. ѝ е било изплащано ежемесечно леговата равностойност на полагащата ѝ се храна на служителите на МВР съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 1 от ЗМВР, чийто размер се определял ежегодно със заповед на Министъра на вътрешните

работи, съгл. чл. 181, ал. 4 от ЗМВР, като от 01.02.2017г. до завеждане на настоящия иск не ѝ е предоставяна храна и не ѝ е начислявана и изплащана левовата равностойност на полагащата ѝ се такава.

Сочи, че от 01.02.2017г. за служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР не се определя размер на левовата равностойност на храната в издадените заповеди на Министъра на вътрешните работи, съгласно чл. 181, ал. 4 във вр. с ал. 1 от ЗМВР, поради което на ищцата не е начислявана и изплащана полагащата ѝ се левова равностойност за храна. Счита, че непосочването на служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР в посочените в исковата молба заповеди на Министъра на вътрешните работи, издадени след 01.01.2017г. относно "Определяне на размера на левовата равностойност на храната за служителите на МВР", не изменя и не отменя законово установеното им право в нормата на чл. 181, ал. 1 от ЗМВР. Счита, че в случая е приложима нормата на чл. 46, ал. 2 от ЗНА. Моли за уважаване на предявените искове, като претендира за направените по делото разноски.

В срока по чл.131 от ГПК е постъпил писмен отговор на исковата молба от ответника, в който намира иска за неоснователен, като го оспорва, както по основание, така и по размер. Не оспорва, че ищцата е държавен служител в системата на МВР от 04.03.1997г., като със Заповед № 8121К-651/01.02.2017г. на Министъра на вътрешните работи е назначена за държавен служител „началник на сектор “Български документи за самоличност“ при Областна дирекция на МВР-Кърджали, като заема същата длъжност и до този момент.

Счита, че претенциите на ищцата са изцяло неоснователни, тъй като в конкретния случай правоотношението ѝ с МВР не се определя от ЗМВР. Твърди, че ищцата има качеството на държавен служител в системата на МВР по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, чийто статут се урежда от ЗДСл. Соци, че специалният закон-ЗМВР не предвижда на държавните служители работещи в системата на МВР да се изплаща отделно и допълнително сума за храна в размер на 120 лв. месечно и счита, че такава сума не се дължи на ищцата, тъй като категорията служители, към която се числи тя, не е от посочени в изричните заповеди, издадени от министъра на вътрешните работи, обхващащи периода от 18.07.2019г. до 18.07.2022г., в които изрично е посочено, че те се отнасят само за служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 и ал. 3 от ЗМВР. Соци, че считано от 01.02.2017 г., когато ищцата е преназначена по посочения ред, възнаграждението за прослужено време и левовата равностойност за храна, не се начисляват отделно, а предствляват компонент от получаваното от нея основно възнаграждение. Моли, исковите да се отхвърлят като неоснователни и недоказани. Претендира юрисконсултско възнаграждение, като прави възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско

възнаграждение на ищеца.

Районният съд като прецени доказателствата по делото и доводите на страните, приема следното от фактическа и правна страна:

Не е спорно, че през процесния период страните са били обвързани от служебно правоотношение, по силата на което ищцата е имала статут на държавен служител по смисъла на чл. 142, ал. 1, т. 2 от Закона за министерството на вътрешните работи (ЗМВР).

По делото е признато за безспорно и ненуждаещо се от доказване обстоятелство, че ищцата е държавен служител в системата на МВР от 04.03.1997г., като със Заповед № 8121К-651/01.02.2017г. на Министъра на вътрешните работи е назначена за държавен служител „началник на сектор “Български документи за самоличност“ при Областна дирекция на МВР-Кърджали, като заема същата длъжност и до този момент.

От заключението на приетата по делото ССЕ, която съда кредитира като компетентно и обективно изготвена се установява, че за процесния период на ищцата Е. А. Г. - В. е определена следната основна месечна заплата, както следва: със Заповед № 8121 К - 6771 /08.03.2019 г. е определена основна месечна заплата в размер на 2 045 лева, считано от 01.01.2019 г.; със Заповед № 8121 К - 1612/07.02.2020г. е определена основна месечна заплата в размер на 2 250 лева, считано от 01.01.2020 г.; със Заповед № 8121 К - 1496/04.02.2021 г. е определена основна месечна заплата в размер на 2 587 лева, считано от 01.01.2021 г. Вещото лице дава заключение, че освен основната месечна работна заплата на Е. А. Г. - В., са начислявани допълнителни възнаграждения, както следва: допълнително възнаграждение за постигнати резултати в служебната дейност (СУЦ); допълнително възнаграждение за облекло; допълнително възнаграждение за извънреден труд; награди. Вещото лице представя в табличен вид начислените възнаграждения на Е. А. Г. - В. за периода от м.07.2019г. до м.06.2022г., като от перата, които формират месечното ѝ трудово възнаграждение за периода от м.07.2019г. до м.06.2022г. с данък по Закона за облагане доходите на физически лица са обложени пълният размер на основната месечна заплата; допълнително възнаграждения за постигнати резултати в служебната дейност (СУЦ) и допълнителното възнаграждение за положен извънреден труд, като за този период не е облагано с данък допълнителното възнаграждение за облекло и награди. Вещото лице дава заключение, че общата сума на левовата равностойност на полагащата се храна на служителите на МВР, съгласно разпоредбата на чл.181, ал.1 от ЗМВР, чийто размер е определен със Заповед №8121 з-1716/28.12.2018г., Заповед №8121з-1464/31.12.2019г., Заповед № 8121з-1410/30.12.2020г., Заповед № 8121 з-1723/31.12.2021г. на Министъра на вътрешните работи за период 18.07.2019г. - 18.07.2022г., е в размер 4 320 лв. Съгласно заключението на ССЕ общия размер на мораторната лихва за всяко забавено месечно

плащане на дължимата се левова равностойност на полагащата се храна на служителите на МВР, за процесния период, считано от 27-мо число на месец, за който се дължи, до датата на депозиране на исковата молба - 18.07.2022 год. е 665,07 лв.

Спорен по делото е въпроса дали на ищцата в качеството ѝ на държавен служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, след преобразуването на служебното ѝ правоотношение на 01.02.2017г. ѝ се дължи предоставяне на храна или левовата ѝ равностойност. Според ответника, тази група служители на МВР (по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР) е изключена от приложното поле на чл. 181, ал. 1 от ЗМВР, като в този смисъл са и издадените по реда на чл. 181, ал. 4 от ЗМВР министерски заповеди, предвиждащи заплащане на левова равностойност на храна (в определен за целия процесен период размер от 120 лева месечно) единствено на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗМВР. Извод в тази насока ответникът черпи и от разпоредбата на § 69, ал. 6 от ПЗР на ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 81 от 2016 г.), съгласно която при преобразуването на служебните правоотношения на посочената в ал. 1 категория държавни служители в МВР в служебни правоотношения по Закона за държавния служител (ЗДСл), индивидуалната основна заплата, която се определя на тези служители не трябва да е по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на изменителния закон възнаграждение, "определено по реда на ЗМВР и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1. ". Алтернативно ответникът сочи, че считано от 01.02.2017 г., когато ищцата е преназначена по посочения ред, възнаграждението за прослужено време и левовата равностойност за храна, не се начисляват отделно, а представляват компонент от получаваното от нея основно възнаграждение.

Анализът на приложимата нормативна уредба не дава основание да се приеме, че служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР е отречено правото да получават храна или нейната левова равностойност. Изрична е разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР, че храна или нейната левова равностойност се полагат на служителите на МВР (т. е. на всички служители) като същата не прави разграничение по отношение на отделните групи служители, посочени в чл. 142, ал. 1 ЗМВР (т. 1 - държавни служители – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; т. 2 – държавни служители; т. 3 - лица, работещи по трудово правоотношение).

Фактът, че статутът на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР се урежда със Закона за държавния служител (ЗДСл), не изключва приложението на други нормативни разпоредби, относими към конкретното служебно правоотношение. В случая това е Законът за МВР доколкото тези държавни служители изрично са признати за служители на МВР (чл. 142, ал. 1 ЗМВР). Съотношението на двата закона е на общ към специален, съответно общите разпоредби на ЗДСл намират приложение само доколкото липсват изрични

специални правила в ЗМВР, които биха дерогирали общия закон. Да се приеме, че служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР са изключени изцяло от приложното поле на специалния Закон за МВР, е тълкуване *contra legem* в противоречие на предметния обхват на закона (чл. 1 ЗМВР) и на основните принципи на управление на държавната служба в МВР (чл. 141 ЗМВР).

Това, че на държавните служители, чийто статут основно се урежда със Закона за държавния служител, не е отречено априори правото като служители на МВР (чл. 142, ал. 1 ЗМВР) да получават храна или нейната левова равностойност, следва и от разпоредбата на § 69, ал. 6 от ПЗР на ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 81 от 2016 г.), съобразно която при преобразуването на служебните правоотношения на посочените в ал. 1 държавни служители в МВР следва да се запази получаваното към този момент възнаграждение, включващо и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР (наред със заплатата за длъжност и допълнителното възнаграждение за прослужено време), като определената индивидуална основна заплата не може да бъде по-ниска от него.

Налага се при това положение извод, че държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР не са изключени от приложното поле на чл. 181, ал. 1 ЗМВР. Единствената хипотеза, при която осигуряването на храна или заплащането на нейната левова равностойност би могло да бъде изключено за държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, е когато тези средства са включени в основното им трудово възнаграждение, определено след преобразуване на правоотношението в съответствие с разпоредбата на § 69, ал. 6 от ПЗР на ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 81 от 2016 г.). Това, с оглед и насрещните възражения на ответника, аргументирани с тази законова разпоредба, възлага в доказателствена тежест именно на ответника да установи, че в конкретния случай при преобразуване на служебното правоотношение на ищцата в определената ѝ индивидуална основна заплата като компонент е била включена и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР. Ответникът не е изпълнил тази доказателствена тежест. Законът не въвежда презумпция в тази насока, поради което това възражение се явява недоказано.

Нито от заповедта за назначаване № 8121К-651/01.02.2017 г. на министъра на вътрешните работи, нито от представените от ответника фишове за заплата за процесния период може да се направи категоричен извод, че в посочените платежните бележки е била калкулирана и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1 ЗМВР, съобразно ал. 6 на § 69 от ПЗР на ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 81 от 2016 г.).

Като се има предвид и това, че служебното правоотношение възниква по силата на заповед, а не от трудов договор, при който страните да са равнопоставени, доказателствената тежест за установяване, че при определянето на индивидуалната основна заплата е спазена разпоредбата на § 69, ал. 6, съответно, че полагащата се сума за храна е

част от компонентите, формиращи същата, е на ответника - работодател. Недопустимо е съдът да изгражда решението си на базата на предположение, че щом като самият закон определя начина, по който се формира основната заплата на служителя по служебното правоотношение, то след преназначаването му, считано от 01.02.2017 г. възнаграждението за прослужено време и левовата равностойност на храната представляват компонент от получаваното от него основно възнаграждение, поради което и извън основното си възнаграждение служителят няма право на отделно допълнително възнаграждение за храна. По никакъв начин от заповедта на работодателя, касаеща формирането на индивидуалната заплата на ищеца, не се установява такова перо да е било включено, както и ако е било включено какво е по размер за съответната категория държавини служители. По делото липсват доказателства такива суми са били заделени и изплатени от работодателя на конкретния служител. Приетото заключение на ССЕ също не установява да е включено такова възнаграждение като компонент от основната заплата.

При тези фактически и правни констатации настоящия състав приема предявеният главен иск за основателен. Съгласно разпоредбата на чл. 181, ал. 4 ЗМВР, размерът на сумите и доволствията по ал. 1 – 3 се определя ежегодно със заповед на министъра на вътрешните работи. По делото е несъмнено установено, че през процесния период действат Наредба № 81213-773 от 01.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи, Заповеди № 81213-37/19.01.2016 г., № 81213-58/09.01.2017 г., Заповед № 8121344/16.01.2018 г., № 81213-1716/28.12.2018 г. и № 81213-1464/31.12.2019 г. на министъра на вътрешните работи. Независимо, че същите адресират единствено към служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 и ал. 3 ЗМВР, определените размери на полагащата се храна в размер на 120 лева месечно са относими и приложими и спрямо ищцата. Законът не делегира на МВР да определя кои са субектите - носители на правото да получат храна или паричната ѝ равностойност, а възлага единствено да се определи реда и условията за предоставянето на храната и другите доволствия, визирани в чл. 181, ал. 1 и 3 ЗМВР. За претендирания с иска период от 36 месеца общият размер на дължимите ежемесечно суми за храна по чл. 181, ал. 1 ЗМВР е 4 320 лева. Предявеният главен иск следва да бъде уважен в цялост.

Предвид основателността на главния иск, основателен се явява и акцесорният иск за заплащане на обезщетение за забава, който следва да бъде уважен в претендирания размер и съобразно заключението на приетата ССЕ /665.07 лв. за периода от 27.07.2019 г. до 18.07.2022 г./ Дължимата главница от 4 320 лева следва да се присъди със законната лихва, считано от дата на подаване на исковата молба до окончателното плащане.

В съответствие с това и съобразявайки нормата на чл. 78, ал. 1 от ГПК, в тежест на ответника следва да се възложат направените от ищеца разноси в размер на 660 лв. с ДДС

за адвокатско възнаграждение. Съдът намира направеното възражението на прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение за неоснователно, като същото е договорено в размерите определени в Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения към датата на подписване на договора за правна защита и съдействие от 15.07.2022 г., като същото е с начислен ДДС и оглед на фактическата и правна сложност на делото не е прекомерно и не подлежи на намаляване.

На основание чл. 78, ал. 6 от ГПК ответникът следва да бъде осъден и да заплати следващите се държавни такси за уважените от съда искове в общ размер на сумата 228, 80 лева (172, 80 лв. – д. т. по главния иск; 50 лв. – д. т. по акцесорния иск), както и заплатеното от бюджетните средства на съда възнаграждение за вещо лице по ССЕ в размер на 250 лв. или общо сумата от 472.80 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА ОД на МВР- Кърджали, представлявано от Директора старши комисар Щ. М., с адрес: *****, да заплати на Е. А. Г. - В. с ЕГН *****, адрес: *****, сумата 4 320 лева (четири хиляди триста и двадесет лева) -главница, представляваща общият размер на левовата равностойност на храната, която ответникът в качеството си на работодател е следвало да осигурява ежемесечно на ищцата в качеството ѝ на служител на МВР за периода от 18.07.2019 г. до 18.07.2022 година, на основание чл. 181, ал. 1, във вр. с чл. 142, ал. 1 от ЗМВР, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба в съда – 19.07.2022 г., до окончателното ѝ плащане, както и сумата 665 , 07 лева (шестстотин шестдесет и пет лева и седем стотинки), представляваща общият размер на следващото се обезщетение за забава в размер на законната лихва върху отделните главници (в ежемесечен размер от 120 лева), считано от 27- мо число на месеца, за който се дължи левовата равностойност на полагащата се храна на служителите на МВР до датата на депозиране на исковата молба- 18.07.22г. или за периода от 27.07.2019 г. до 18.07.2022 г. , на основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД.

ОСЪЖДА ОД на МВР- Кърджали, представлявано от Директора старши комисар Щ. М., с адрес: *****, да заплати на Е. А. Г. - В. с ЕГН *****, адрес: *****, сумата от 660 лв. /шестстотин и шестдесет лева/ с ДДС разноски по делото за адвокатско възнаграждение.

ОСЪЖДА ОД на МВР- Кърджали, представлявано от Директора старши комисар Щ. М., с адрес: *****, да заплати в полза на Държавата- бюджет на съдебната власт, по сметка на РС- Кърджали сума в общ размер 472.80 лв./четиристотин седемдесет и два лева и осемдесет ст./, представляваща дължимата държавна такса и разноски в производството, съразмерно на уважената част от исковете, на основание чл. 78, ал. 6 ГПК

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд Кърджали в двуседмичен срок, считано от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Кърджали: _____